

BEREGI ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP, VÁRMEGYEI ÉS TÁRSADALMI KÖZLÖNY.

Kiadja a szerkesztőség.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Árpád-utca 5. szám.

Felelős szerkesztő:
Dr. Bálint Jenő

Szerkesztők:
dr. Baikányi Aurél
Rácz Lajos

Előfizetési ár:
Égész évre 8 kor. Kézírték részére 5 kor. Egyes szám ára 20
Hirdetési díjak: megállapodás szerint.

Hirdetések felvétele a kiadóhivatalban Árpád-utca 5. szám.

A horvát obstrukció.

A képviselőház elnökének azon álláspontja, mely a házszabályokrai hivatkozással obstrukcióval szemben elfoglal, egyénileg nagyon tiszteletre méltó, de az 1868. évi 30. t.-c. 35. §. szellemével nincs összhangzásban. A törvény nem fedt azon túlhajtott liberalizmust, melynek fedezete alatt horvát testvéreink neveltségessé teszik a magyar parlamentarizmust, lehetetlenné teszik az ország boldogulását és igazán próbára teszik türelmünket.

Nézzünk csak szembe ezzel a horvát szemtelenséggel és jöjjünk tisztába elsősorban azzal, hogy vajjon jogositva vannak-e azon jogkört igénybe venni, melylyel hetek óta a szó szoros értelmében visszaélnék.

Az 1868. évi XXX. t.-c. különbséget tesz a horvát képviselők és a magyar képviselőház tagjai között. Azok nem a horvát választóktól, hanem a horvát országgyűléstől kapják megbízásukat és nem egyénenkénti képviselőre, hanem közös reprezentatív érdekekben. Mandátumoknak tehát személyes jellege nincs hanem kollektív mandátum-

mal bírnak, melyet bizonyos esetben csak testületileg használhatnak és így rájuk nézve a magyar parlament egy közös birodalmi gyűlés.

A képviselőház magyar jellegén nem változtat a kitézett horvát lobogó, mert ha léteznék egy magyar-horvát parlamentarizmus, akkor léteznék törvény, mely horvát alelnök, jegyző és bizottsági tagokról intézkednék. Mindezekről a törvény nem rendelkezik, sőt ellenkezőleg a horvát képviselők hatáskörét a legszűkebb körre szorítja.

A felsőházban a horvátoknak csak ülési és szavazati joguk van, sem magyar, sem horvát nyelven nem beszélhetnek és csak 1885-ben midőn a felsőház reformáltatott, adatott meg nekik a tanácskozási jog. Nem így a képviselőházban. Az 1868. évi XXX. t.-c. megadja nekik a jogot horvátul „szó” beszélni. Az azonban csak hozzájárulási jog, mely lényegesen különbözik a kezdeményezési és vitatkozási jogtól. Tiszta és világos, hogy a „ratio legis” oda irányult a horvát képviselőknél, a lehetőséget megadni, a napirenden levő, a közösségre vonatkozó tárgyhöz hozzászólni és álláspontjukat kifejezni horvát nyelven, de a törvény szigorú rendelkezése és a

kollektív mandátum értelmében csak mint testület tehetik és a ház engedelmé nélkül egy tárgyban többen fel nem szólhatnak. Kifejezetten nincs megengedve nekik horvát nyelven indítványt tenni, interpellálni. A törvény nem emel ugyan tilalmat, hanem rábizta a horvátok diszkréciójára és a magyar képviselők lovagiaságára, hogy visszavétel nem fog történni.

Hosszu negyven évig ezen joghatár betartása sikerült, a horvátok sohasem kívántak többet, mint amennyi őket megillette. Rendesen megbízták egyik társukat, ki álláspontjukat indokolta és a ház 40 éves naplójában szerint legfeljebb 30 beszédet tartottak, melyek közül talán 4 volt horvát.

A törvény mellett így kifejezett szokás jog tehát kétségtelenné teszi, hogy a mostani horvát szóáradat nemcsak törvénytelen, hanem jogtalan is és mi itt vidéken csodálkozva kérdezzük, hogy ily imponáns többség mint a koalíció meddig fogja tűrni ezen horvát gúzságot. Elvakult szenvedéllyel az ország legfontosabb érdekeit döntik végveszedelembé. Magyarország megérdemelné a halált, hogyha öngyilkosság számba menő gyávasággal engedne követelésüknek.

„BEREGI ÚJSÁG” TÁRCAJA.

Az utolsó grizett.

Esik! . . . Páris megszűnt Páris lenni. A házak, mint nagy, szürke, piszkos kőtömegek támaszkodnak bágyadtan, bamban egymásra. Az óriási hangyaboly nem nyüzsgő. Nehány hajléktalan ámoson lézeng az utcán, néhány munkás, néhány kofa csoszog kopogó facipőben a fenyves gyalogjárón, a villamos halkabban esenget, a motoros omnibuszok szomorúan, rekedten kürtölnek s csak az ipar autómobilok robognak vig kúrtilással végig a boulevardokon hol szép időben csak a kontiflisó gyorsasággal döcöghetnek. A vendéglők, hávéházak ablakai mögött sápadt aggódó arcok jelennek meg egy-egy pillanatra s a szájuk ásitásra vagy káromkodásra nyílik . . .

Oh, mily csunya, mily álmosítóan unalmas még Párisban is, sőt ennyire csak Párisban, az élet, amikor esik!

— Mily veszekedett csúf idő! — dörögött Villers barátom s lehunyva szemét, halkán tovább szidja az időt, mely őt szobafogsággal sújtja, pedig ma hajón akartunk

kirándulni a kis Juliette-tel, a talán utolsó grizettel, Clarentonba, dinirozai.

Juliette! Milyen ideális, milyen aranyos teremtetés! Alig tizenkét éves. Varrólány. Őt frankot keres naponként. Délben hazafut egy órára a varrodából és egy-kettőre megfőzi az ebédet az ő „beau gars”-ja számára. Azután gyorsan nevetgélve falatoznak s mikor a két tál ételt pizüen elköltötték, még marad annyi ideje, hogy fűrgén elmosogasson, homlokán csókolja „barátját” és kiperdül az ajtón, hogy majdnem szaladva siessen vissza a munkaszal mellé. Reggel ő takarítja ki a hatodik emeleti kis szobát, megfőzi a reggelit, kikéféli a ruhákat, megsubickolja a cipőket gondosan, lelkiismeretesen, mint valami jól megfizetett cseléd; Villers barátom pedig ezalatt nyugodtan alszik tovább és nem törődik semmivel. Vacsorázni, illetve francia szempontból nézve ebédelni, este hét órákor mennek el, hol ide, hol oda. A vendéglőben Villers fizet, de amikor hazaértnek pontosan leszámolnak:

— Hatvan sous (három frankot) költöttünk borralalóval omnibuszszal együtt; — monda multkor este Juliette, nem törődve jelenlétemmel, — nesze öregem harminc sous. Villerst bántotta a dolgot s láttam,

hogy hunyorgat a lányra, mikor kedvetlenül mormogta:

— Hadd el!

— Nesze! — szolt a lányka, ujra odanyujtva a pénzt.

— Ugyan ne! . . .

— Hát miért nem?

— A vendégem voltál. A költségeket én fedezem.

— No hiszen! — Te szegény gyerek vagy; te még nem tudsz eltartani egy asszonyt? Majd később, ha feleséged leszel, akkor nem bánom. Ugyan mit hunyorgatsz? Ez a barátunk, — szolt rám mutatva — s ha igaz barátunk, akkor természetesnek fogja találni, hogy a „kis feleséged” is hozzájárul felelben a költségekhez. Mondtam ha majd az oltár előtt is összeadnak s majd a „törvényesed” leszel akkor nem bánom, ha az utolsó centimeodat is rám költöd.

Villers zsebrevágta az egy frank ötven centimeot és nevette motyogta:

— Drágám te vagy az utolsó grizett.

— Grizette? Pas ta fiancée? (Nem a jegyesed?) — kérdezte ijedten a kis Juliette.

— Mais si! Si, si, si! (Dehogyan sem! Már hogyan!)

Obstrukció és obstrukció közt van különbség. Más az, hogyha a magyar nemzet testéhez tartozó magyar képviselők egy nemzeti eszme érdekében kezdik meg a szélső parlamenti harcot. Ha a többség nem hajlandó meghajolni a kisebbség akarata előtt, van egy fórum, melyre apellálni lehet. A nemzet vagy sankcionálja a parlamenti forradalmat azzal, hogy a kisebbséget többségre juttatja, vagy ugyanazt a többséget küldi vissza és ezzel megfosztja a kisebbséget attól az erkölcsi jogtól, hogy tovább obstruáljon, mert az obstrukcióra jogosító erkölcsi erő nem fakadhat másból, mint ama meggyőződésből, hogy a többség nem képviseli az igazi nemzeti akaratot.

A horvát képviselők számát azonban megszünteti a törvény és ezért egy horvát obstrukciónak semmi esetre sem lehet meg az az erkölcsi indoklása és épen ezért a horvát obstrukció kívül esik minden hadi jogon, tehát annak letörésére minden fegyver jogosult. Szeretnénk látni, ha Zágrábban ilyesmire magyar képviselők vállalkoznának, bizony egész Horvátország lázban volna, életük sem volna biztos. Az Ilica már régen csatatér volna és mi itthon ölötett kezekkel engedjük a gyűlevész kalandorokat garázdálkodni.

Jól mondja a német költő „Das ist der Fluch der bösen That“. Politikai célokra kellett a biztos horvát szavazat és ennek árát adjuk most meg, mintha nem lett volna elég ennek fele is, mert hiszen tisztán anomalia, hogy a horvát képviselőház egy harmada jogosult a magyar parlamentbe megjelenni.

Övjük meg a magyar parlament méltóságát, de követeljük, hogy a kormány találjon módot ezen gyalázatososságot megszüntetni, mert itt nem házszabály revízióval és nem egy §-os törvénnyel, hanem csak a kormány ténykedésével és a törvény szigorú és kiméletelelen alkalmazásával lehet segíteni.

... Lehet. Talán elveszi feleségül, ha befejezi tanulmányait az egyetemen. De az is lehet, sőt valószínű, hogy az utolsó grizett is elődei sorsára jut s talán egy két év múlva őt is Lorraine, Harcourt, Pantéon vagy más diákkövérházban látjuk esténként festett arccal, cifra selyem ruhában...

— Hol kesik Juliette? — kérdezte most egyszerre Villers és odalépett az ablakhoz.
— Még nincs hat óra, — felelt megfelpillantva a papírról, melyre ezt a hangulatképet írom.

— La Patrie! La Presse! ... hangzik fel az utcáról a camelot-k fülsiketítő ordítása, melyet a zuhogó eső sem tud eltompítani.

Óh, mikor először hallottam ezt az ordítást, majd megőrültem. Felrohantam a szobámba, magamra zártam az ajtót s teli torokkal ordítottam vagy huszszor én is: „La Patrie! La Presse!“ Akkor aztán lecsillapodtam. Ma már alig hallom.

Villers kinyitotta az ablakot:

— La Presse! — kiáltotta le az utcára és ügyesen egy soust dobott a camelot elé a kocsiutra. Azután hosszú spárga-fonalat bocsátott le a hatodik emeletről, melynek végére a camelot rákötötte az ujságot, — de megint felhuzta.

Vármegyei közélet.

Az érdeklődés központjában még mindig a főügyési szék betöltése fog. A pillanatra elült háboru ujult erővel indult meg s a vármegye nagyurai vagy jobban mondva képzelt nagyurai a puritanizmus szent nevében rendelkeztek meg egy néhány panaszt azon választások ellen, a hol a dr. Barta Ernő nevével harcba indult jelöltek győztek. Viszont a másik tábor is megtámadott az „alispáni párt“ győztes választásaiból egy párat, a hol t. i. a magától értetődőleg nehezen bizonyítható hivatalos pressió minden kétségen felül áll.

A harc így egy pártatlan és tekintélyes testület, az igazoló választmány elé terelődött, a mely t. hó 25. és 26-án ülésezett Hunyady Béla elnöklésével. A bizottság ülésein a gyengélkedő Varga Lőrinc kivételével valamennyi tag résztvett s egész késő estig vitatták meg az eldöntendő kérdéseket.

Résztvettek az ülésen: Hunyady Béla elnök, ki nagy körültekintéssel és tudással vezette a tárgyalásokat, Kallós Tivadar, Szabó Albert, Horváth Lajos, Benda Kálmán, Tar János, Toldy Ignác és Barta Ödön, kik elismeréssel honorálták Bakó Bertalan I. aljegyző előadó kiváló szakértelemre való munkálatait.

A tárgyalások eredménye a következő:

Vári. Vizsgálat rendeltetett el s a foganatosítással Szabó Albert biz. tag lett megbízva. A panasz szerint Borzován nem lett kihirdetve a választás s így a 80 választó körül csak 12 szavazott le.

Munkács. Klein Stefi választása ellen beadott panasz mint teljesen alaptalan, el lett utasítva.

Nagybereg. Itt a választási elnök tévedése folytán sorshuzás mellőzésével Seeberg Arthur jegyző lett meg-

választottnak kijelentve, holott Vigváry Mihály ottani ref. lelkészszel egyenlő szavazatot nyert. Az igazoló választmány ennél fogva ezt a választást megsemmisítette.

Beregszász I. kerület. Ezen választás ellen igen súlyos argumentumokkal felszerelt felebbezést adtak be 20-án tehát 3 nappal a terminus lejártá előtt, de tévesen — Beregszász városához címezve. A mi ezután történt, azt minden kommentár nélkül szárazon leközöljük, mert kommentár nélkül is megértheti az a kinek érteni kell belőle, hogy eljárása nagyon is kihívja minden független polgár kritikáját. A polgármester ur elintézte 21-én, elrendelvé annak az igazoló választmányhoz való áttételét, a hová — noha az helyben van — véletlenül csak 23-án, tehát elkésve érkezett. Az meg már egészen különös játéka a sorsnak, hogy a megtámadott választás éppen „alispáni párti“ volt. A Habsburgokra szokták mondani, hogy nem felednek és nem tanulnak. A ki pedig ezt elkövette, az nagyon hamar felejt — de ő sem tanul.

Az igazoló választmány egyébként a panaszt mint elkésztet elutasította.

Barabás. A vizsgálat kiegészítését rendelte el az igazoló választmány és megjelölte milyen irányban vezetessék az. Panasz tárgyává azt tették, hogy Hetyen és Csonkapapi községben állítólag a választás meghirdetve nem lett. Csonkapapiból mégis leszavazott 80 választó közül 56, Hetyenben pedig 77 közül 40. Ezek valószínűleg valamely isteni sugallat folytán tudták meg a választás napját.

Kisbégány. Egy egész sereg képtelen panaszt adtak be Hurnyik és Gajdos urak. A közigazgatás itt is kész vizsgálatot kedveskedett az igazoló választmánynak, de az anyag mit sem igazolt s így a panasz elutasításával a választást jóváhagyták.

Gergelyi. Pótvizsgálat lett elrendelve, mert az eddigi hiányos. Itt az a különös dolog történt, hogy a vizsgálatot épen Horthy Gyula főszolgabíró vezette, a kinek ténykedései voltak pedig panasz tárgyává téve. Ez a pótvizsgálat egyébként felesleges, mert Horthy főszolgabíró maga jelentette, hogy a választási helyiséget elzáratta s oda csak azt engedte bebocsátani, a kinek községi igazolványa volt. Ez pedig feltétlenül maga után kell, hogy vonja a megsemmisítést.

Beregkövesd. A központ itt Mérges József ilosvai jegyzőt kényszerítette bele a fellépésbe, a ki nagyon természetesen bőven kihasználta a hivatalos hatalom minden fegyverét s ugylátszik ennek az ódiomat akarta elhárítani akkor, midőn a megválasztott Dudinszky és Csorba lelkészek ellen pa-

— Felolvassam? — kérdezte tőlem — talán akad benne valami, amit megírhatnál?

— Ugyan! feleltem fitymáló mosollyal — csak azt írom meg, amit magam látok.

Villers válat vonogatta és széthajtotta a lepedőnagyságu ujságot... Mosolyogva néztem a leikes olvasót, de egyszerre megijedtem: arca elsápadt, keze remegett. Attól tartottam, hogy elájul.

— Qu' y a-bil? — (Mi a baj?) — kérdeztem.

— Juliette! ... Oh Juliette... szót zokogva és magánkívül felpattant helyéről Révede ő kimeredt szemmel nézett rám.

— Qu'est ce qu'il ya? Barle! (Mi történt? Beszélj!) szóltam újra.

Villers nem felelt, csak nézett bambán, ostobán, mint akit doronggal fejbevágtak. Egy percig. Aztán elrohant.

Felvettem az elejtett ujságot és hamar megtaláltam a kis napihírt, mely Villers barátomat megörjítette. Csak annyi volt benne, hogy Juliette Macon varrólányt délután felkettőkor egy automobil elgázolta mikor a Place de la Bastilleon leszált az omnibuszról...

naszt adott be, ezeket vádolván visszaélésekkel. A ki ezeket az urakat ismeri és összeméri velük Mérgecs József urat, annak nehezére fog esni a kötetre menő vizsgálati anyagot undor nélkül elolvasni. Dudinszky és Csorba valószínű prófétája a maga vidékének. Teremtettek szövetkezeteket, ipart a semmiből, a mivel megélhetést nyújtottak a nyomorgó népnek. A Mérgecs ur oldalán áll ezekkel szemben a koldusbot és az erély az adó behajtásánál. Hogy kit illetett meg, tehát a nép bizalma azt ezek után könnyű eldönteni s így feladata magaslatán állott az igazoló választmány mikor beható tárgyalás után Mérgecs ur handabandáit elutasította s a választást jóváhagyta.

Ennél a választásnál érdekes adat, hogy több tanu szerint egynéhány kiskaludai és más községbeli zsidó állítólag pénzt rakott össze s ezt felajánlotta a választóknak az esetre ha Mérgecs megválasztják. Hát csakugyan van zsidópárt, és ennek a jelöltje Mérgecs ur, a ki maga dicsekedett s a kiről tudjuk, hogy hivatalos jelölt volt. A lelkesedés és áldozatkészség okát érdekes volna megtudni.

Bilke nem volt tárgyalható, mert a választási elnök kihallgatása vált szükségessé.

Beregszász III. kerület. A vizsgálati anyag szerint Deák András városi képviselőtestületi tag már rég fenyegetőzött, hogy a választást megsemmisíteti, mert neki valaki 20 koronát adott, hogy Króh Izsó ellen ne szavazzon. A polgármesternél azt mondta, hogy a 20 korona a lajbizsebében van, ezt megelőzőleg másoknak, azt, hogy ő elvette de visszaadta, eskü alatti kihallgatása alkalmával pedig kijelentette, hogy nem adott pénzt neki senki, hogy ki ígért azt sem tudja mert igen ittas volt, míg a másik tanu éppen azt igazolta, hogy ő az ellenjelöltnek korteskedett. Csak természetes, hogy ezek után a panaszt elutasították.

Beregsárrét. Kovács György ki ezen választás ellen panaszt adott be, azt vissza is vonta s így a választmány a választást jóváhagyta.

Függőben vannak Nagylónya a mely választás ellen Abaházi ref. lelkész adott be panaszt és Várpálánka, mert ezen helyekről a vizsgálati iratok még be nem érkeztek.

A ki ezeket a sorokat figyelemmel olvasta, az tisztán láthatja, hogy éppen az „alispáni párti“ választásoknál történt a legtöbb suskus. Ne harcoljanak tehát ezek az urak a puritanizmus szent nevében, — rosszul áll az nekik. Vessék le az álarcot, vallják be rejtett céljaikat, mondják ki bátran, hogy a vélemény és választási szabadság ellen harcolnak, de ne vegyenek ajkukra

olyan jelszavakat, a mihez voltaképpen semmi közük.

* * *

Nem értjük azt a nagy sietséget, a melylyel a központ a választások ellen beadott panaszokat kezeli. Pénteken jártak le a terminusok s azonnal vizsgálatot tartottak, még mielőtt azt az egyedül illetékes fórum az igazoló választmány elrendelte volna. Távira-tilag rendelték be uri embereket kihallgatásra, nem volt előttük szent még a vasárnap sem, csak hogy az igazoló választmány hétfőn már kész anyagot kapjon, s egészen reájuk vall az, hogy ezeket a vizsgálatokat éppen azokkal a közegekkel fogatosították, a kiknek a ténykedései voltak a felebbezésekben panaszolva. Nem értjük ezt a sietséget, mert hiszen vitán kívül áll, hogy a megválasztott bizottsági tag mindaddig gyakorolja jogait, a míg választása *jogerősen* megsemmisítve nincs, ez pedig csak akkor következik be ha a közigazgatási bíróság a választás felett már határozott. A törvényhatóságokról szóló törvény szerint ezen kérdésben a bíráló bizottmány volt az utolsó fórum. A közigazgatási bíróság felállítása óta azonban lényegesen változott a helyzet, mert az erről szóló törvény a bizottsági tagválasztásokat végső fokban ide utalta s most 3 fórum van. I. fokban határoz az igazoló választmány, II. fokban a bíráló bizottmány és III. fokulag panasz esetében a közigazgatási bíróság. Nagyon természetes, hogy a közbeneső II. fórum határozata nem esik súlyosabban a latba egy közjogi természetű jog gyakorolhatása szempontjából mint az I. foké és semmi sem volna hajmeresztőbb gondolat mint az, hogy egy megválasztott országgy. képviselő törvényt alkothasson a megválasztása ellen beadott petíció jogérvényes eldöntéséig, egy törvényhatósági bizottsági tag pedig a sokkal kisebb jelentőségű funkció teljesítésétől elzárassék akár az egyik, akár a másik alsófokú fórumnak alapos vagy kevésbé alapos határozata alapján, mielőtt a felső fórum végérvényesen döntött volna.

Ezért, nem értjük azt a nagy sietséget.

* * *

Mint már említettük az érdeklődés középpontja a tiszti főügyési állás betöltése. Ezért vagy ezért is melegen ajánljuk a biz. tag urak figyelmébe, kiknek megbízatása 1907. év végéig terjed, hogy a tisztújítás előtt okvetlen tartandó decemberi rendkívüli közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Eltekintve ugyanis attól, hogy ez a közgyűlés fogja megválasztani a törvényhatóság legfontosabb bizottságait, mint az igazoló választmányt és a bíráló bizottmányt, mint halljuk ezen

a közgyűlésen döntenek el mikor tartassék a tisztújító közgyűlés.

Mi ugyan úgy tudjuk, hogy a közgyűlések összehívásának joga kizárólag a főispán illeti s habár elég gyakran történt e miatt felszólalás, mégis így van. Ha pedig ez így van, nem tudjuk megérteni mi ok volna arra, hogy a törvény éppen most ha liberálisan is az autonomia javára mellőztessék. Egy közgyűlés véletlen alakulásában megtörténhetnék, hogy egy összeverődött alkalmi többség akár az egyik akár a másik táborból, olyan napra tűzhetné ki a gyűlést mint pl. december 19, a mikor a nagy számmal megválasztott g. kath. papok azon napra eső nagy ünnepük miatt el nem jöhetnének.

Nem akarunk tendenciát fel sem tételezni, de mint a közvélemény organuma örökönk a megye nyugalma és rendje fölött mi is, habár tudjuk, hogy a vármegye főispánja szigorúan maga előtt tartja azt a klasszikus parancsot „videant consules ne quid detrimenti republica capiat“, tudjuk azt nagyon, jól, hogy ő nincs benne a küzdelemben tehát felülállhat és felül is áll a pártok szenvedélyein, mert ha mérkőzik is egy u. n. „alispáni párt“ egy képzelt ellenséges párttal, hisszük, reméljük, tudjuk, hogy a főispán a pártküzdelmek fölött fog maradni.

Nem is lehet ez máskép.

* * *

Tele van az egész vármegye panaszszal, hogy az egyes bizottsági tagok — már a szerint a milyen párt-hoz tartoznak, — a legnagyobb zaklatásnak vannak kitéve. Zaklatni pedig csak a hatóság tud, könnyű tehát eltalálni, hogy a panasz mely oldalról jön. Adatokat kérünk mende-monda helyett, mert amazokkal tisztázódik a helyzet, ezzel pedig csak zavart és visszavonást idéznek elő. Adatoknak készséggel adunk helyt.

Igy beszélnek — mi nem hisszük — hogy egy főszolgabíró azzal korteskedett, hogy zsidóra nem kell szavazni. Ugyanezt beszélnek Beregszász város polgármesteréről is, a ki pedig igen jól emlékszünk nem volt ilyen finnyás akkor mikor mai diszes állására pályázott. Hanem látogatásával és pártfogás kérésével tisztelt meg olyan választókat is, a kiknek felekezeti viszonyai nem voltak rendezve.

Laikus szájából az ilyen kijelentés egyszerűen butaság. Közhivatalnoknál már izgatás olyan területre dobva a hol télni kell a lángalobbanástól. És ha szóbeszéd helyett adatokat is fogunk látni, akkor kérelhetetlenül fogunk lesujtani az izgatókra, mert ennek a hazának egyformák az állampolgárai, felekezeteinek egyenjogúságot biztosít a törvény, az pedig már egyenesen

anarchia ha a törvény ellen az a köztisztviselő izgat, a kinek első kötelessége annak megtartására vigyázn.

Mi itt is megfogjuk tenni kötelességünket.

Politikai heti szemle.

A képviselőházban az autonom vámtarifának tárgyalása van már hetek óta napi rendben. E hosszas tárgyalásnak oka, a horvát obstructió. A magyar parlamentarismus ellen intézett ezen merénnyel vezető cikkelyünkben foglalkozunk és a helyütt csak arra szoritkozunk, hogy az obstructió folytán, egyáltalában nem lehet megállapítani, hogy az autonom vámtarifa parlamentarizmus elintézésének mikor lesz vége és mert a gazdasági kiegyezés sürgős rendezést kíván, amennyiben az f. évi december 31 ig ne nem következik nagy kár háramolhatna az országra és a helyzetet még az is súlyosbitaná, hogy ebben az esetben a bankszabadság önmagától megszűnik. Mivel pedig a parlamenti helyzet olyan, hogy a kiegyezési javaslatok elintézését, még az idei év folyamán nem lehet remélni, ennél fogva a kormány egyszakaszos, ugynevezett felhatalmazási törvényjavaslat betervezésére határozta el magát, melyel felhatalmaztatik a kormány, hogy az egyezsége vonatkozó összes megállapodásokat 1907. január hó 1-től kezdve hatályba léptethesse, persze ezzel a feltétellel, hogy azokkal egyidejűleg az osztr. birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban is megfelelő azonos jogszabályok emelkednek törvényerőre.

A horvát obstructió valószínűleg képviselőházi elnök válságot is fog előidézni, mert Justh Gyula szigorúan a házszabályokhoz ragaszkodik és a horvát beszédek tartását törvényesnek tartja. Amde a képviselőház elvesztette türelmét és jogos felháborodásában az Elnök ellen foglalt állást.

A legnagyobb higgadságra van szükség, mert a helyzet annyira elmérgesedett, hogy csak egy szikra kell és kabinet válság is állhat el, melynek következményei kiszámíthatatlanok. A horvátok mindig gondoskodnak anyagról, mert már reájuk sem tartozó ügyekben is horvátul szólnak fel, a mint ezt legközelebb a Vajta Sándor mentelmi ügyében megselekedték.

A magyar kvóta bizottság Széll Kálmán elnöke alatt hat szavazattal öt szavazat elleneben, tehát egy szótöbbséggel Földes Béla előadói javaslata ellenében, aki az eddigi kvóta arány fenntartását indítványozta, elfogadta Széll Kálmán amaz indítványát, hogy a kvóta, a magyar kormánnyal való megegyezése értelmében két százalékkal emeltessek.

A bizottság e határozata folytán a kvóta kérdésnek parlamentáris uton való rendezése látszik lehetségesnek, úgy, hogy elkerülhetővé válnék a királyi döntés.

A kvóta emelés mellett szavaztak báró Rudnyánszky József, Miklós Ödön, gróf Palavicini Ede, Harkányi Frigyes, gróf Majláth József főrendek és Nagy Ferenc alkotmánypárti képviselő. A kvóta emelés ellen szavaztak Földes Béla, Buzáth Ferenc, Visontai Soma, Ugron Gábor és Szabó Kálmán képviselők.

Gróf Batthyány Tivadar képviselő a szavazás előtt eltávozott. Ha ő is szavaz akkor szavazat egyenlőség állott volna be és Széll Kálmán elnöknek kellett volna döntenie. Így azonban Széll Kálmán nem szavazott.

Dialog.

(Két diák között, az egyik első, a másik második osztályos, mennek haza az iskolából. Mindkettő a bal arcát tartja, a szemök ki van sírva. Kisebbit még most is szepeg.)

A másodista: (egy osztálynyi fölénnyel) Miért tartod az arcod?

Az elsőista: (szégyenkező zavarral) Én...? Hát izé... a Pista a szüneten megrugott, hanem adtam is neki. De te is tartod!

II-ista: Én is az igaz de nekem a fogam fáj. (Gyanakodva tekintgetnek egymásra) Te, jó elsőbe járnai?

I-ista: Jó, jó csak a tanárok ne izél-nének mindig... (látható zavarral) tudod némelyik még néha pofoz is.

II-ista: (mintha felébredne) Te! téged pofonvágtak!

I-ista: (fülig pirul) Igaz, csakogy még mást is...

II-ista: Tudod mit? engem is! Ha te megmented, én is bevallom. Hisz azért tartom az arcom...

I-ista: En is. (kiváncsian) Hát oszt' hogy volt?

II-ista: Valamiről a tanár ur magyarázott, nagyon dicsérte a... a... ejnye... a... valami rendszert.

I-ista: (örvendve) Igen, igen minálunk is dicsérte, hogy is hívják, olyan jól hangzik.

II-ista: Igen... Aztán aztán aztán azt mondta, hogy nem figyelek és pofonütött...

I-ista: (őszinte érdeklődéssel) Fáj?

II-ista: (mélyen meggyőződve) Fáj.

I-ista: (ugyanazon hangon, de kissé rártatóan) Nekem is. Olyat csattant, hogy megijedtem... Pedig csak nem tudtam megmenteni, hogy hol tart.

II-ista: Kutya egy pof volt. (simogatja az arcát) Miről is magyarázott?

I-ista: Te, a tanítási rendszerről!

II-ista: Igen, igen. A modern tanítási rendszerről... (Arcukat simogatva tovább mennek.)

Madzag.

VEGYES HIREK.

— **Felhívás a hazafias közönséghez!** Beregszász város intelligens hölgyközönsége méltó módon akarja kivenni a maga részét a magyar ipar és magyar kereskedelem megteremtése érdekében megindult országos mozgalomból. Jól tudja, hogy csak az az ország lehet boldog, melynek dolgos népe lélekben meglegedett, amelynek verejtékes munkáját saját honfitársai, polgártársai is megbecsülik, elismerésre méltatják. Amit ez a vérrel áztatott föld terem, amit magyar iparos két keze munkájával alkot, ami magyar gyártmányt magyar kereskedő árul: azt minden külföldi portékánál százszorta többre kell becsülnünk. Vétkes nemtörődömségűi jobbnak, finomabbnak, előkelőbbnek szoktunk tartani mindent, ami külföldi. Pedig nem minden jobb, ami külföldi és nem minden rosszabb, ami magyar. Az ilyen elvek hangoztatása mellett felő, hogy a nemzetek küzdelmében elpusztulunk. Miért veszünk olyan külföldi tárgyakat, amelyeket manár magyar kéz is tud gyártani? Itt az utolsó óra, hogy megrugadjunk minden alkalmat, mely a magyar ipar, a magyar kereskedelem felvirágoztatására ezzel a magyar nemzet boldogítására vezet. Polgártársak! Magyar nők és férfiak jöjjetek el azért a f. évi december hó 14., 15. és 16. án Beregszászban, az állami fogimnázium tornacsarnokában tartandó jutekoycélu karácsonyi vásárra. Bár nem nyereszkedési szándék vezetett e vásár rendezésében, azért az erkölcsi sikeren kívül anyagi jövedelemre is számítunk, melynek összegét a beregszászi állami fogimnázium mellett felállítandó internátus javára fogjuk fordítani, hogy ily módon is elősegítsük a szegény, nélkülözésekkel küzködő magyar fiuknak az iskoláztatását. Látjátok célunkat, tehát ne kicsinyelje senki se törekvésünket, mert aki kétszeresen nemes mozgalmunk ellensége, az ellensége a magyar hazának is. Az ünnepélyes megnyitást december hó 14-én (azomban) este 4 órakor tartjuk meg. A vásár nyitva lesz d. e. 9—11-ig és este 5—8-ig. Belépő díj délelőtt nincs s delután 5 órától 50 fillér,

mind a három napra 1 korona. Jöjjetek el mindnyájan és támogassátok erkölcsileg is, anyagilag is nemes célunkat! A rendező bizottság.

— **Hymen.** Williger Herman helybeli fűszerkereskedő eljegyezte Amster Annát Eperjesről. — Füzesséry Ilonkát, Füzesséry Lajos és néhai Tóth Mária szép és bájos leányát, Dr. Füzesséry Géza helybeli ügyvéd testvérhugát eljegyezte Kubinyi Gyula munkácsi hovédhadnagy.

— **Tüzek.** 24-én éjjel éjfél után 2 óra körül a Neu'eld-fele malomban tűz ütött ki a majdnem teljesen leégett. — 25-én este a Battyányi utcában Williger Emánuel asztalos műhelyében tűz támadt, de még ideje korán elfojtották.

— **Szakfelügyelő.** A beregszászi és munkácsi áll. polg. leányiskolák szakfelügyeletével az 1907—1908. tanévekre Volenszky Gyula fővárosi községi polg. isk. tanító bízott meg.

— **Öngyilkossági kísérletek.** Aitner István asztalos segéd 26-án déiben az Árpád utca torkolatánál halántékán akarta magát löni, de a revolvért addig igazgatta amíg az véletlenül elsült s a tenyerét keresztül lötte. Azonnal bevitték a városházára, ott pedig a dutyiban egyik ruhadarabja segítségével az ablak rostélyára akasztotta magát. Mindezeket szerencsésen átmenve él és virul. — Szabó Bálint helybeli földműves 800 korona örökséget kapván, megakart nősülni, de választottjától kosarat kapott. Szive bánatát nem volt rest 800 korona értékű borba s egyéb italfélbe folytani. Mikor pedig a pénz elfogyott revolverrel kétszer egymásután a szájába lött, de olyan szerencsésen, hogy jelleget — még ugyan a kórházban van, — de semmi komolyabb baja nincs.

— **Dohánybeváltás Vásárosnaményban.** Folyó év december hó 16-ik napjától 1908. év február hó 25-ik napjáig fog megtörténni és hogy a beváltó állomásokon működő bizottságba a vármegye által kiküldendő közigazgatási biztos helyébe az országos magyar gazdasági egyesületnek a termelő gazdaközönség érdekében tett kezdeményezésére a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége” által kinevezett gazdasági szakértők lépnek, akik működésüket a folyó évi dohánybeváltás alkalmával kezdik meg.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Toth István Ilosván ügyvédi irodát nyitott.

— **Százan egy elen.** Mathé Miklós vezérszállási lelkész írja a „Munkácsi Hirlap”-ban, hogy a beregi főispán, alispán, Cserszky alsóvereczei főszolgabíró, Kecsethy Vilmos szarvashazi körjegyző, Pécsy Pal alsóvereczei díjnok, Tóth István a Cserszky hajdlja, ellene írtó hadjaratot indítottak. Arra kérték föl a püspököt, hogy a lelkész akolbóítsa ki Beregvarmegyéből. „Oh Beregszász, Beregszász! Mit vetettem en neked, hogy hatalmas uraid orvul nekem rontottak?” Fenti urak nevezett ellen Ungvart ugy' erveltek, hogy a püspök először is minden vizsgálat nélkül a szent rendekből eredő gyakorlatról t. i. ab officio feltűggesztette nevezette; utóbb pedig ideiglenesen 250 (kettőszázötven) korona évi nyugdíjjarulék mellett engem, a családós urit embert, aki lelkészi kötelességét lelkiismeretesen és pontosan mindig teljesítette, ideiglenes kényszernyudijba küldött. A püspök ur bevallása szerint tőkepen Gulácsy István ur, az alispán inenydörgött fortissimo nevezett ellen, pedig Gulácsy urat ő sohasem látta és névről is alig ismeri. Nevezett azután felterjesztette ügyét elbírálás véget a hercegprímási szenteszekhez s bizik az igazság diadalában minden tévedések fölött, mert ő nem bilkei angyalcsináló, sem titkos exhumáló, sem fojtogató, sem kegyilkos, sem hullaöltőztető, sem méregkeverő nem volt soha, hanem igenis volt, van és lesz egy becsületes magyar ember, egy lelkiismeretes pap, jónévű költő.

— **Elfogatás.** Fetman Salamon nagy-szóllósi lakos, magán-detektiv, aki a David Márton és fia gyilkossági ügyében koronatanu volt — sikkasztás és okirathamisítások elkövetés: után Amerikába akart szökni, de Hamburgban elfogatott — s e hó 15-en a beregszászi törvényszék fogházába bekísértetett.

— **Olcsóbb a hus.** Miután a marha-árak majdnem felére szálltak le, a nagyszőlősi mészárosok is leszállították a husárát, ahol november 1-től a hus ára különként 1 K 08 fillérben állapított meg.

— **Jónás Berti bandája** a Royal kávéházban hetenként háromszor tart zeneestélyt, amikor is igen gazdag műsorában a legdivatosabb kuplékat, indulókat, waltzereket a legjobb izü magyar nótákat hozza. Muzsikál továbbá az Emkében és a Vasutiban is. Jónás Berti közkedvelt primásunk, a ki városunk első bandáját vezeti igazán megérdemi a pártolást nemcsak jó bandája de igen gazdag műsora által is Különben is azt üzeni a mulatók közönségnek, hogy minden kinek tudja a nótáját.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsió hatása minden alkalommal ha azt ango kórban szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsió feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermeket.

erősíti a csontokat

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívüli gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmulhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emésztí.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

— **Az új adókirovési ciklus.** 1908. évben kezdődik az új adókirovés, a mikor tudvalevőleg a következő három évre az adókirovést meg kell ejteni. A közönség bizonyos idegességgel néz elébe az új kirovésnek, az adóreform folytán teljes bizonytalanságban van e tekintetben, miként fog a helyzet alakulni. Általában azt hiszik, hogy az adókirovés új alapokon fog végbemenni, pedig — illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint — az 1908. évi adókirovés egészen a régi alapokon fog végbemenni, miután ez másképp nem is lehet, mert az új adójavaslatok mar kellő időre törvénynyé nem válhatnak. Az 1908. évi adókirovés azonban csak az 1908. évre bír majd hatályal, az 1909. és 1910. évre történő adómegállapításokat az új adókirovés hatálytalanná fogják és a pénzügyminisztert felhatalmazzák, hogy 1909-ben az új alapon új adókirovést ejtsen meg.

— **2000 visszavándorló.** Fiuméből jelentik: A jövő héten megérkezik a Cunard-társaság Pannonia nevű gőzöse, amely 2000 kivándorlót hoz vissza Magyarországra, mert Amerikában nem tudtak munkát kapni.

A közönség rovata.

Válasz Beerman Aladár urnak.

Beerman ur a „Beregi Ujság“ f. évi november 15-iki számában „Utcaburkolatunkról“ című cikkét a következő hangzatos szólammal vezeti be: „Meg fogjuk kísérlni, hogy utcaburkolatunkról teljes, de amellet rövid exposé adjunk.“

Nem tudom, hogy Beerman ur mit ért az alatt a szép idegen kifejezés alatt, de az tény, hogy a kísérlet csak részben sikerült, amennyiben az exposé vonatkozó ígéréte nek csak utolsó részét váltotta be. Az „expose“-ból „pose“-t csinált.

Ezzel a „pose“-al — támadó modorban, de kevés szakértelemmel és hivatottsággal — neki ront egy kitogástalan technikai intézménynek, azt élesen, de az igazság meggyőző ereje nélkül kritizálja, sőt semmivel sem indokolt elbizottságában a jóízű határait is keresztül törve, annyira megy, hogy a város adminisztrátorainak lelkiismeretébe és kötelességtudásába is belegázol és azoknak „fejét kívánja.“

Hát figyeljen egy kissé Beerman ur! Minden szaktudományának meg van a létjoga, semmi sem oly jelentéktelen, hogy megismerése érdemes nem volna, ha az a tudomány valódi és nem képzelte áltudomány.

A kritika jogát sem lehet kétségbe vonni, sőt annak igen tág tere nyílik addig, míg az az igazság és ésszerűség keretei között ozog.

De mihelyt valaki egyéni érvényesülésből, feltűnési vágyból, a nyomtatott betű varázsától elbűvölve kritizál és igaztalanul becsmérel, akkor engedelmet kérek Beerman ur, ez nem jogos, ez nem őszinte, ez nem collegialis eljárás.

Ezért azt tanácslom Önnek, hogy azokat a felügyelői hajlamokat, melyeket Beregszász város technikai intézményeinek gyámkodó irányítására magában érez, fojtsa el valahogy.

Legyen okos, bölcös és mértékletes, veszen gátat szenvedélyeinek. Az önmérséklés és szerénység a legszebb emberi erények közé sorolható.

Ha azonban ezen önzetlen jótanácsomat a jövőben meg nem fogadná, úgy a szerénytelen és illetéktelen beavatkozásnak jogos vádját aligha kerülhetné ki.

Most átírom a cikk érdemi cáfolatára: Beerman ur bírálatának alapmotívuma és kiindulási pontja téves és heytelen. Regényes képzelete elragadja, és phantasztikus álmában Budapestet és Kassát varázsolja elé. Összehasonlításokat tesz, és eredményként bölcösen konstatálja, hogy Budapesten és Kassán jobb az utcaburkolat mint nálunk.

Ejnye, Beerman ur, nekem mondja ezt, hisz én tudom.

De cikkirő ur nem tud, vagy nem akar számolni azon ténnyel, hogy ezen városok és Beregszász között igen nagy a különbség.

A mi városunk — sajnos — szegény, és ha vannak is a jó ízű iránt vágyaink és ábrándjaink, ezeket elegendő pénz nélkül nem valósíthatjuk meg oly mértékben, mint Budapest vagy Kassa, mely városok milliókat költhetnek utcarendezési és szépészeti célokra.

Elfelejtük különösen Beerman ur azt, hogy ezen nagy városok csatornázva vannak, melynek óriási előnye abban rejlik, hogy ily csatornázott helyeken a vízvezetés a föld alatt történik minden maradvány és nyom nélkül, eppenben oly helyeken, hol vízvezeték és csatornázás nincs, a vízvezetés csak primitív, tökéletlen földfeletti folyókák útján lehetséges.

Fájdalom, nálunk a csatornázás ez idő szerint még csak egy utópisztikus vágy, mely még csak a legávolabbi jövőben valósulhatna meg, azon egyszerű oknál fogva, mert annak létesítése egy millióba kerül, ily horribilis beruházásokra pedig fedezetünk nincs, és előre láthatólag nem is lesz, ha csak a pótdadót a végkimerülésig nem fokozzák. Persze ezt Beerman ur nem érezné, mert adót nem fizet.

Igazságos és tárgyilagos kritikánál mindezeket nem lett volna szabad szem elől tévesztetni, és ha Beerman ur ezen megdönthetetlen igazságokat vette volna bírálatának alapjául, és ezekből szűrte volna le tapasztalatait, akkor lehetetlen, hogy más conclusióra jutott volna, mint arra, hogy — tekintve a speciális viszonyokat — az utcák rendezésében a maximális eredményt érték el.

De Beerman ur cikke azért is igazságtalan, mert nem letező hibákról panaszkodik és a valódi, tényleges állapotot ferdítve és színezve vazolja.

Mindaz, amit az Andrássy-utca esésére és magasságának megállapítására mond, egyszerűen valódan és rosszakaratu tendenciosus ráfogásnál egyébrek nem nevezhető. Az Andrássy-utca kiépítésének tervét 8 évvel ezelőtt Lárnc Béla kir. államépítészeti főmérnök készítette. A terv realitásánál történ tek ugyan egyes eltérések, de csakis annak előnyére, amennyiben a víz levezetésére nagyobb garanciákról lett gondoskodva. Az eredeti terv szerint ugyanis Lárnc főmérnök a víz elvezetését a vasuti anyaggó lörbe contemplálta, a tényleges kiépítés azonban akként történt meg, hogy az előirányzott költésvetés határain belül, épen a Nyers-féle háztól a vasutig (ez a Beerman ur vesszőparipája) vagyis az Andrássy-utcának szabályozott része földalatti beton-csatornákkal a Vérkébe vezetett.

Azt megengedem, hogy az Andrássy-utca felső-keleti részén holva tuskor a kellené több víz áll. Ez a tény azonban nem a Beerman ur által imputált mühibákra, hanem azon egyszerű okra vezetené vissza, hogy nagy havazások és esőzések idején a háztulajdonosok a nálunk megszokott indolenciából a nagy kiterjedésű járda és folyóká tisztántartását elhanyagolják és az így összegyülemlő hó hatalmas jégréteggé fagy össze és azt csakis a tavaszi melegző idő olvasztja le a járdáról és folyókából.

Beerman urnak a Lehel- és testvér utcák járdáira tett azon megjegyzése, hogy ott dirib-darabos egymishoz takolt aszfalt mezőket látott, nem egyéb mint beteges remlátás. No vallja be cikkirő ur hogy ön ezekben az utcákban sohasem járt, mert különben ilyet nem allitana. Vagy talán nem Beregszászon, hanem másutt constatálta ezeket? Az ember gyakran eltéveszti a „hárszámot.“ Nyugodtan állithatom azt, hogy aki a Lehel-utcában csak egyszer is járt meggyőződhetett arról, hogy az egy teljesen szabályozott utca, a járda egyenes vonaiban épült ki és így a legélesebb kritika sem találhat ezen kifogásolni valót — csak Beerman ur. Ilyenek és ehhez hasonlók a Beerman ur több „szakszerű megfigyelései“ is és ez okból fölöslegesnek tartom a többi tévedéseit is reflexiókkal megvilágítani. Cikkirő ur különben annyira belecsavarodott az expose utvesztőjébe, hogy abból kibontakozni sem tudott és soraiban annyi a disharmónia, az értelmetlenség, hogy az okozati összefüggést sem lehet megtalálni.

Csattanó fináléként és méltó betetőzés-ként Beerman ur magas niveauun álló technikai exposéjában az utcasepréről is megemlékezik és panaszkodik.

Ebben tökéletesen igaza van Beerman urnak, ez az egyedüli panasz, melyben együtt érek vele; s hogy bebizonyítsam, hogy mennyire rokonszenvezem vele ezen kérdésben egy jó tanácsot adhatok neki a por kellemetlenségei ellen: „Csak az orrán át lélegezzék“ addig, míg Beregszászban is nem tesznek kísérleteket arra, hogy az utcákat kitrányval pórnentesítsék. Persze ez még sok időbe kerül, mert nagy beruházásokat igényel és eddig még csak Kaliforniában és Monacóban tettek ily kísérleteket, mert ott több a pénz mint nálunk.

Ezzel az ügy „személyes“ és „szak“ részét a magam részéről elintézttem és kijelentem, hogy mindaddig míg ilyen rosszakaratu, ferdített és szakszerűtlen cikket fog írni, semmiféle további polemia nem bosátkozom, mert az én időm drága.

Móhos Samu
városi mérnök.

A leves.

— Családi jelenet kapcsolatban a sóhiányval. —

A férj: (már egy órája, hogy hazajött a hivatalból, de az ebéd még mindig késik. Előveszi a zsebéből az ujságját és végig böngészi. Szórakozottan a gallérja köré csavarja a szalvétát s az ujságlapon keresztül az ajtót szemléli. Tíz perc múlva idegesen felugrik s nyakában a szalvétával föl és alá sétál. Cigaretára gyújt, majd észreveszi a nyakában lógó asztalkendőt s dühösen az asztalra csapja. Végre elkeseredésében az ebédhez készített kenyérdarabokat kezdi szelgetni, kisebb-nagyobb kockákat vág és azokat rágja gépiesen. Végre megnyílik az ajtó s a feleség kíséretében megjelenik a szobalány, elegáns fehér tállal, melyben a déli leves párolog.)

A feleség: (két hónaps asszony) Maga csunya, maga rossz ember, egy kicsikét megvárakoztató n s már idegességében a mártáshoz készített kenyeret eszi. Szégyelje magát.

A férj: (aki nősülése előtt elhatározta, hogy nagyon udvarias lesz a feleségéhez) Rossz szokás édesem, a legényéletből megmaradt rossz szokás, amit eddig rösteltem magának bevallani. Én ugyanis azelőtt, amíg a levest tállaltak volna, három darab kenyeret is megettem. Bizony! sőt volt eset, hogy négyet is.

A feleség: (olyan frissen kacag, ahogy csak néhány hónapos asszonykák tudnak) Na halja, ez igazán furcsa. Maga annyi kenyeret eszik? (Pajkosan) Tudja e, hogy az butit?

A férj: (lenyeli a bókot) Hogyne tudnám édesem, hiszen épen ezért röstelem ezt a különös passziómat bevallani s titokban mindig a zsebemből ettem.

A feleség: (egyre nevet) Hogy ne mondassák rólam, hogy én magától még a kenyeret is sajnálom, ünnepélyesen kijelentem, hogy ezentul mindennap három darab kenyér lesz az asztalára készítve. Meg van velem elégedve? Hálából megengedem, hogy három csókot adjon, maga dühös kenyérpusztító. (A férj a felesége arcát csókolja, közben pedig azon töpreng, hogy mi az ördögöt fog ő majd naponként a három darab fölőleg kenyérral csinálni.)

A férj: (majd eldül az éhségtől s a levest nézi) Csinos színe van ám ennek a levesnek. (Nagyon tudákosan.) Talán sáfrányt tett bele?

A feleség: Hogyisne! Mit gondol mi vagyok én, Jáger Mari, hogy megmérgezzem? Mert tudja ám azt maga nagy ember, hogy a sáfrány intőzatos méreg?!

A férj: (egyre éhesebb lesz s titokban bosszantja, hogy a sáfrányról kezdett beszélni, csodálkozva) Ugyan ne mondja méreg? Milyen okos az én kis mucusom. (Tettetett jókedvel) Nohát ide azzal a méreggel!

A feleség: Persze maga enni akar. (Büszkén) Tisztelt bácsi, ugy nézzen erre a tátra, hogy ebben itt leves reportoirom gyöngyét szolgálom föl.

A férj: (izgatottan felugrik) Reportoirja gyöngyét? Mi? . . . Mi? . . .

A feleség: (tölcsért csinál rózsás kis tenyeréből és úgy sugja) Májgaluska!

A férj: (elragadtatva) Ó szívem májgaluskája . . . (Falánkan emeli a kanalat szájához, fölsszissen) Juj!

A feleség: Talán meleg, drága?

A férj: (a megégett nyelvét szívja fogai között) Szó sincs róla, nem meleg, — különbenis majd fujom. Ó nyomorult vendéglői koszt — ha visszagondolok rá — ott soha sem kellett a levest fujni, nem bizony drága. (Hozzálatnak a leves kanalizásához. Az első kanál után a férj elsápad, a másíknál elpirul, a harmadíknál marokra fogja a kanalat, a negyedíknél szemei csillognak, az ötödíknél mély szomorúság fogja el, a hatodíknél könnyek gyűlnek a szemébe s mire üres a tányér, reszkető kezeiből csörömpölve hull ki az ezüst kanál.)

A feleség: (ijedten hozzárohan, karjaival körül fogja a nyakát) Az istenért drága, mi a baj? Apuskám lelkem hallod-e? (Sirva csókolja) No ne komédiázzon édes, feleljen . . .

A férj: (rekedt, suttogó hangon, mint ahogy azt a szerelmi drámákban szokás) Asszony, te engem nem szeretsz!

A feleség: (könnyes szemével csodálkozva néz az urára) De drága fiam . . .

A férj: (felkapja a leveses kanalat és azzal gesztikulál) Asszony, asszony te engem már nem szeretsz!!

A feleség: (türelmetlenül dobbant a lábával) Maga meg van örülve?!

A férj: (iszonyu poetikusán) Volt nekem valaha menyasszonyom, aki vendég-ségben levest főzött számomra. Sós volt az a leves, mint a tengernek hullámzó kék víze. De jól esett, mert azt mondták, hogy a szerelem sózatta el vele. A menyasszonyom szeretett de a feleségem már nem.

A feleség: De Sanyi.

A férj: (feláll a tányérral a kezében és dörög mint egy bős színész) Sótalan volt volt ez a májgaluska! Erted? Sótalan! Egy parányi, csak egy csipetnyi só sem volt benne . . . A májgaluskában!! Óh arany pohárban méreg leves! . . .

A feleség: (sirva borul a nyakába) Bocsáss meg drágám, azt hittem nem veszed észre.

A férj: (ordít) Hogy én nem veszem észre, hogy ő már nem szeret. Hol voltál tegnap délu . . .

A feleség: (haragosan közbevág) Maga szamar: Nem azt, hogy nem szeretem, nem veszi észre. hanem hogy nincs só! Érti maga kenyérbéles fejű . . . Sóihiány van!

A férj: (bután) Lárifári! Hogy pénzhiány van azt tudom, de sóhiány? . . .

A feleség: (határozottsággal) Na jó, hát maga nem hisz nekem, de hinni fog a szobalánynak, várjon csak. (Hangosan szólítja a szobalányt) Mondja csak Borcsa mit mondott magának tegnap este a barátja a finác?

A szobalány: (szégyenkezve mosolyog) De nagysága az ur előtt . . .

A feleség: Nem azt, hanem a sóról, beszéljen az ur előtt, ne hallgasson el semmit.

A szobalány: (a kötőjét igazítja) Hát igen kérem, a barátom, a finác azt mondta nekem, hogy most már a vén kecske sem nyalhatja meg a sót, mert kifogyott ám az utolsó szemig. Bocsánatot kérek, de ő már ilyen vicces ember, különben nagyságcs ur, a mai ujságba is be van téve, itt van ni, kezét csókolom, veszek mindig a barátomnak egyet. (A férj és feleség is az ujsághoz kapnak s együtt olvassák a címetek: Nincs só. Sóihiány országszerte)

A férj: (szerelmesen átüli a feleségét) Edes drágám! Sóihiány az lehet, de csókhiány . . .

A szobalány: (boldogan nevet) Nagyon okos ám az én barátom, a finác. Hátha még lovasitva is lesznek . . .

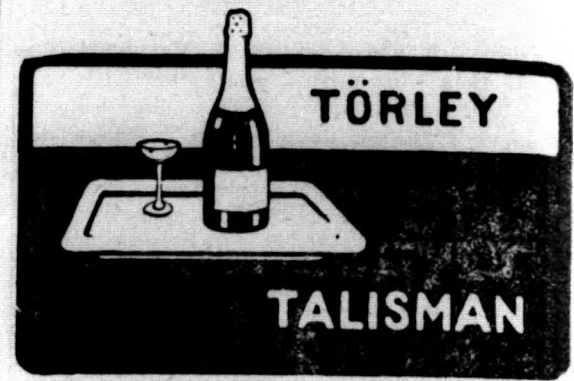
Madszag.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mutamur. A „leány panaszai” című költemények — mert hisz bizonyára költemények akarnak lenni — olvassa a sorok végén mutatkozó rimeket, nem közzölhetők. Versírásban nem elegendő csupán a rimgyártás, ahhoz gondolatok, új és eredeti ötletek és ami fő, tehetség kell. „Vesztett boldogság” c. karcolatnak jelzett prózai dolgozatából úgy sejtjük, hogy Ön igen-igen termékenykedik és ugyancsak próbára teszi a türelmünket. Nem gondolja meg, hogy ez szivtelenség és visszaélés a mi jószágunkkal és türelmünkkel? Hígyje el kérem, oly sokan veszítik el boldogságukat, és mi volna, ha ezek mind hozzánk fordulnának keserveikkel és boldogtalanságukkal? Legyen belátása és dolgozzon egyelőre az asztalfőjének, ha már minden áron írni akar. Lehet, hogy idővel megerősödik.

— 6. Szives érdeklődését köszönjük. A beküldött cikket azonban még sem közölhetjük, mert politikai közleményekkel annyira el vagyunk látva, hogy országos nevű emberek cikkeit is vannak főnkünkben, várva míg a sor rájuk kerül. Ha azonban társasalmi vagy tudományos közlemvnyvel keresne fel szívesen közölénk.

Nyíltér.

Meghívó.

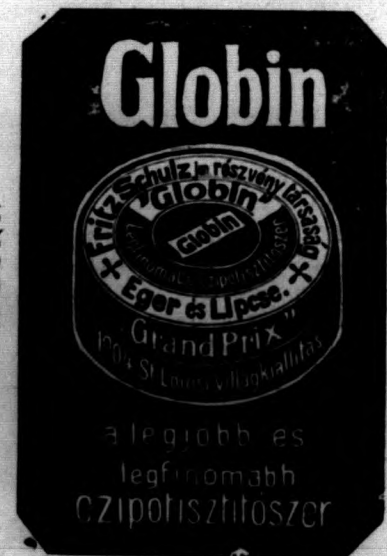
A bilkei uradalmi közbirtokosság 1907. évi december hó 5-én d. e. 10 órakor Bike községben alulírott közb. elnök házában közgyűlést tart, melyre a közbirtokossági tag urakat tisztelettel meghívjuk azzal a hozzáadással, hogy amennyiben az alatt jelzett tárgysorozatban a f. évi november 6-ára kitűzött gyűlés határozatképtelensége folytán megtartható nem volt, jelen gyűlésen a megjelentek számára való tekintet nélkül fog határozat hozatni.

Bilke, 1907. november 6-

Komáromy István,
közb. elnök.Ifj. Kroh József,
közb. jegyző.

Tárgyak:

1. A nagy- és kistrákcóci volt urbéreszek legelőterületén tevő fa értékesítése iránti javaslat.
2. 1906—7. évi számadás felülvizsgálása.
3. Mérnöki munkadíjak s egyéb kiadások mikéni fedezése.
4. Legelőbér behajtása iránti intézkedés.
5. Új erdőkerülők alkalmazása.
6. 3 nappal előbb beadott indítványok tárgyalrása.

PUHÁVÁ ÉS TARTÓSSÁ TESZI
A BÖRT.Fáradtság nélkül remek koromfekete
fényt állít elő.

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.

Hozzávaló szappan ára 1 korona.

Szeplőt, májfoltot

és mindennemű arctisztalanságot pár nap alatt eltüntet az

„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG-CRÉME

a bőrnek fehér, üde
szint kölcsönöz.

Kapható: Reichard Jenő

„Angyal” gyogy-
szertára. Beregszász
(Bocskai-utca.)

„ANGYAL” gyöngyvirág-crém.

Gyöngyvirág hölgypor ára 1 kor.

Legszebb!

Legolcsóbb!

Legjobb!

Karácsonyfa-fémcsillárok és függelék, csillaghányó gyertyák jutányos áron, valamint 1 kg. szalon-cukor 1 frt 10 krórt kaphatók: WILLIGER HERMAN

fűszer- és csomagolóüzemében Bocskai-ut. az áll. elemi iskolával szemben.

1 kg. szaloncukor 2 korona 20 fillér.

Kávé, tea, sajt és halkülönlegességek.

Törleypeszgő, liqueurök, theasütemények.

**Ne felejtse el, hogy
a legszebb
karácsonyfa-diszek,
csillárok stb.**

FODOR ALBERT

**fűszer- és csemegeüzletében
(Beregszász, „Vasuti-Szálloda“ mellett)
kaphatók.**

Ön nálam mindent talál, ami szemének, szájának kellemes.

Árkedvezmény. Quóta leszállítás, érvényes f. év december 25-ig.

Bárony-kalapok nagy választékban.

**Fehérneműek, kalap, sapka,
keztü, harisnya, nyakken-
dők, zsebkendők
készpénzfizetés mellett
határozottan kedvezmé-
nyes leszállított árban
beszerezhetők:
ÖSZTREICHER IGNÁCZ
divatáru-üzletében.
Ugyanott állandóan gőzmo-
sásra elfogad Haltenberger
Béla kassai cég részére
fehérneműs ruhaneműeket.**

Különlegességek utazó bőröndökben.

40 korona egyszeri bevásárlásnál külön 5% kedvezmény.

Árverési hirdetés.

A Benedeki községi volt urbéres birtokossága a Földművelésügyi miniszter ur 84074/907. sz. rendeletével erdejének kihasználására engedélyezett több évi vágásterén felbecsült és kijelölt 475 drb tölgy-törzsét szálanként tövön a helyszínén a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett folyó évi december hó 10, 12, 17, 19, 24 és 31 napjain délelőtt 9 órakor kezdődő nyilvános árverésen eladja.

A község, illetve az erdő Munkáctól 11—12 Km-re fekszik. Az árverési és szerződési általános feltételek az urbéres elnöknél, valamint a beregszászi m. kir. állami erdőhivatalnál megtekinthetők.

Beredeki, 1907. november 20-án.

Urbéres elnök.

Hirdetmény.

A „Magyar Siemens-Schuckert-művek Villamossági R. T.“ értesíti a város t. közönségét, hogy műszaki irodáját Kazinczy-utca 14. szám alatt megnyitotta és a központi telep, meg az utcai hálózattal egyidőben a házak belsejében szükséges berendezések készítését is megkezdte.

Tekintettel arra, hogy a várossal kötött szerződés értelmében a csatlakozó vezeték elkészítése az utcai hálózattól a fogyasztó telkéig mindazon fogyasztóknak, kik az utcai vezeték lefektetése előtt jelentkeztek, ingyen készítenőd el, mindenkinek érdekében áll, hogy a szükséges berendezést minél előbb rendelje meg márcsak azért is, hogy a telep üzemének megkezdésekor, ami jövő tavaszra várható, azonnal elvezesse a villamos világítást.

Ennek megkönnyítése céljából műszaki irodánk személyzete szóbeli, vagy levélbéli felszólításra a jelentkezés sorrendjében fellekeri a fogyasztó feleket, a szükséges lámpák számát a fogyasztóval egyetértőleg megállapítja és segítségére van a félnek a lámpák, csillárok stb. kiválasztásában. Egyszerű s diszes lámpákból néhány nap múlva raktárt küldünk műszaki irodánknak, hol az megtekinthető lesz. Műszaki irodánk minden egyes félnek legolcsóbb árakkal külön költségvetést készít az egész berendezésről és egyébként is készséggel szolgál felvilágosítással minden irányban.

Előzetes utbaigazításul közöljük a következőket:

A berendezés ára legegyszerűbb lámpatestekkel lámpánként k. 15-20 K között mozog, diszes csillárok természetesen megfelelően több.

A fogyasztott áramot órászámlálókkal mérjük, s ezt a telep díjtanul bocsátja a fogyasztó rendelkezésére. Az áram ára hektowattóránként 6 fillér, azaz 1 drb 10 gyertyafényű szénzásal izzólámpa áramfogyasztási költsége óránként kb 2 fillér. 1 drb 16 gyertyafényű izzólámpáé kb 3 fillér. 1 drb 25 gyertyafényű izzólámpáé kb. 5¼ fillér. 1 drb 32 gyertyafényű izzólámpáé kb. 6 fillér. 1 drb 10 amperes kb 600 gyertyafényű izzólámpáé kb. 34 fillér.

Másfajta izzólámpákról, mint plid. Nernst, Tantal, Wolfram, stb lámpákról, melynek fényereje ugyanoly áramfogyasztásnál nagyobb, de amelyek beszerzési költsége magasabb, műszaki irodánk kiküldöttje esetről-esetre ad felvilágosítást.

A n. é. közönséget legelőzékenyebb és legpontosabb kiszolgálásáról biztosítjuk.

Kiváló tisztelettel

Magyar Siemens-Schuckert-Művek Villamossági R. T.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

R é t h y-féle pemetefű cukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk mivel sok haszontalan utánczata van.

I doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Jó étvágyat kap ön

KAISER

Fodorminta Karamell használata után.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva.

Nélkülözhetetlen emésztési zavaroknál és étvágytalanságnál, valamint gyomorfájásnál stb. Újító szer.

Egy csomag ára 20 és 40 fillér.

Kapható: Reichard Jenő gyógyszer-tárában Beregszász.

Az „Aranyos” dűlőben lévő **kőbányában** kitűnő minőségű kő jutányosan kapható. — **Beregszászban a legkönnyebben hozzáférhető kőbánya.**

Neuwelt Lajos.

PÉNZT tisztviselőknél kezes nélkül is 6¹/₂%, 1000 Koronától havonta 7 korona 20 fillér fizetendő. — Föld birtokra 4-4¹/₂% os II. helyre circa 6% ra, az érték 75%-a-ig. — Személyhitelt 500-5000 koronáig 5 évi lefizetésre diszkrét és gyorsan kieszakozni minden előzetes költség nélkül.

— WINKLER MOR, Beregszász. —

Allandó raktár Bocskay-utca 72. szám alatt.

Goldstein és Friedländer tűzifa raktára

BEREGSZÁSZ, Bocskai-utca 72. szám.

A közelgő tűzifaszazon alkalmából szíves tudomására hozzuk a tisztelt közönségnek, hogy a helyben eddig fennállott **tűzifa raktárunkat** nagyobb kötésünk által jóval megnagyobbítottuk és ezáltal azon helyzetben vagyunk, hogy bármilyen nagyobb rendelést — különösen kocsis számra elfogadhatunk, és tekintettel a napi áremelkedésekre, nagy előnybe részesül aki rendelését waggon számra a téli időnyre már most beadja.

Egész kocsirakomány kapható a vasuti állomásnál átvéve, házhoz szállítva, vagy esetleg a feladó állomásnál a rendelő címére direkt küldve.

Megrendelések eszközölhetők **Fodor Albert fűszer- és csemege üzletében** vagy Goldstein Mór Andrassy-utca 7. szám és Friedländer Miksa Batthányi-utca 4. szám alatti lakásában, végül az allandó raktártelepen Bocskai-utca 72. szám alatt. — A fát kívánatra a házhoz szállítjuk.

Egyben felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét, hogy sikerült a

várpalotai Ilona szalon briquet szén

egyedárusítását megkapni, mely tüzelőszer szagtalansága miatt bármilyen kályhában használható és általa nagy famegtakarítást lehet elérni.

Waggonrendelésnél különösen olcsón szállítjuk, — Esetleges forgalmi akadályokra való tekintettel kérjük a rendelést minél előbb feladni.

10—

Pontos kiszolgálás!

Allandó raktárkészlet I. és II. rendű tűzifából.

Várpalotai Ilona Briquet egyedüli elárúsítói Kicsinyben és nagyban.

Üzlet átvétel.

Tisztelettel adom tudomására az n. é. közönségének, hogy a Gotteszman Miksa-féle uri és női divatáruházat igen olcsó árban átvettem, ennek következtében az összes cikkeimet még eddig nem létezett olcsó árakban árusítom.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri tisztelettel

I. Klein Vilmos.

Legközelebbi huzásokra a legkedveltebb sorsjegyekből álló csoport vételét ajánljuk:

3 drb. Erzsébet királyné sorsjegy

Huzás: márczius 1-én, július 1-en és november 1-én.

1 drb. József sorsjegy

Huzás: május 15-én és november 15-én.

1 drb. Bazilika sorsjegy

Huzás: márczius 1-én és szeptember 1-én.

**Évente
hét
huzás!**

Legnagyobb főnyeremény **100.000 kor.** Évi összes nyereményei **427.300 kor.**

Ezen allandó értékkel bíró eredeti öt sorsjegy **40 havi 2 kor. 40 fill.** részletfizetésre kapható

ELFER és ADLER bank- és váltóüzletében Budapest, V., Fürdő-utca 7. szám.

Alapított 1898. évben. — Az első részletnek postautalványon való beküldésénél a sorsjegyek számával ellátott részletvet azonnali játékkal szolgáltatjuk ki. — Az első két részletnek egyszerre való beküldése esetén a harmadikat ingyen nyugtázzuk.

ROYAL KÁVÉHAZ, ÉTTEREM, SZÁLLODA

□ □ **BEREGSZÁSZ.** □ □

Az előkelő közönség találkozó helye. — Mérsékelt árak.

NYOMTATTA A „SZABADSÁG, KÖNYVNYOMDA GYŐRSSÁJTÓJÁN BEREGSZÁSZ 1907.